ΡΩΣΣΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΤΣΕΧΩΦ

Η ΔΥΣΤΥΧΙΑ

Η νύχτα εἶχαν φυλακίσει τὸν Πέτρο Σεμόνοβιτς, διευθυντὴ τῆς τοπικῆς Τραπέζης, τὸ λογιστή του, τὸ βοηθό του καὶ δυὸ μέλη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, γιὰ καταχρήσεις. Τὴν ἐπαύριο τῶν συλλήψεων αὐτῶν, ὁ ἔμπορος Ἄντιεφ, μέλος τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς τῆς ἴδιας Τραπέζης, συζητοῦσε μὲ τοὺς φίλους του στὴν ταβέρνα γιὰ τὰ σπουδαῖα αὐτὰ γεγονότα.

— Ἔτσι τὸ θέλησε ὁ Θεός! ἔλεγε. Δὲν ξεφεύγει κανεὶς ἀπὸ τὴ μοῖρα. Σήμερα τρῶμε ἥσυχα τὸ χαβιάρι μας κι' αὔριο μᾶς περιμένει ἔξαφνα ἡ φυλακή, ἡ φτώχεια κ' ἴσως καὶ ὁ θάνατος. Ὅλα γίνονται στὸν κόσμο αὐτό. Δὲν παίρνετε τὸ παράδειγμα τοῦ Σεμόνοβιτς;...

Εἶχε πιῆ ἀρκετὰ καὶ μιλοῦσε μὲ μισόκλειστα τὰ μάτια, ἐνῶ οἱ φίλοι του, μασώντας χαβιάρι, τὸν ἄκουγαν. Περιέγραφε τὸν ἐξευτελισμὸ καὶ τὴν ἐγκατάλειψη τοῦ Πέτρου Σεμόνοβιτς, ὁ ὁποῖος χθὲς ἀκόμα ἦταν πανίσχυρος κ' εὐϋπόληπτος, καὶ πρόσθεσε ἀναστενάζοντας:

— Ἔτσι εἶνε... Ἔρχεται μέρα ποὺ πληρώνουν οἱ γάτοι τὰ δάκρυα ποὖχυσαν ἐξ αἰτίας τους οἱ ποντικοί... Πρέπει ὅμως νὰ τὰ παθαίνουν αὐτὰ οἱ κατεργάρηδες! Ὅσο ἔκλεβαν ἦταν καλά... Τώρα ἂς δώσουν λόγο γιὰ τὶς κλεψιές τους...

— Πρόσεξε ὅμως μὴ σὲ βοιτήξουν καὶ σένα γι' αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι, παρατήρησε κάποιος φίλος του.

— Ἐμένα!... Γιατί;

— Γιατί;... Γιατὶ ἐκεῖνοι ἔκλεβαν βέβαια, ἀλλὰ ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπὴ τῆς Τραπέζης, τῆς ὁποίας εἶσαι μέλος, τί ἔκανε;... Δὲν ὑπέγραφες ἐσὺ τὰ τσὲκ ποὺ ἐξοφλοῦσαν ἐκεῖνοι;...

— Αὐτὸ εἶνε; εἶπε χαμογελῶντας ὁ Ἄντιεφ. Ναί, τὰ ὑπόγραφα... Μοῦ τἄφερναν στὸ μαγαζί μου καὶ τὰ ὑπέγραφα... Μήπως ἤξερα τί εἶνε;... Κ' ἔπειτα, χωρὶς τὰ γυαλιά μου, δὲν ἔβλεπα τί εἶνε...

Καὶ ἡ συζήτησις γιὰ τὸ κρὰχ τῆς Τραπέζης συνεχιζόταν ἔτσι. Ὁ Ἄντιεφ ἐβεβαίωσε σὲ λίγο ὅτι τὸ εἶχε προβλέψει ἀπὸ καιρὸ κ' ὅτι, ἐδῶ καὶ δυὸ χρόνια, ἤξερε, ὅτι τὰ πράγματα δὲν ἐπήγαιναν καθόλου καλὰ στὴν Τράπεζα. Καί, ἐνῶ ἔτρωγε κ' ἔπινε, ἀπαρίθμησε καμμιὰ δωδεκαριὰ ἀθέμιτες πράξεις τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, τὶς ὁποῖες ἤξερε.

— Ἀφοῦ τὶς ἤξερες, γιατὶ δὲν τὶς κατήγγειλες; τὸν ρώτησε κάποιος.

— Δὲν τὶς ἤξερα μόνο ἐγώ, ἀπάντησε χαμογελῶντας ὁ Ἄντιεφ, ὅλη ἡ πόλις τὶς ἤξερε. Κ' ἔπειτα δὲν πρόφταινα νὰ τρέχω στὰ δικαστήρια... Ἂς τ' ἀφήσουμε πειὰ αὐτά... Ἀρκετὰ συζητήσαμε....

Ὡστόσο, ὅταν ἐγύρισε στὸ σπίτι του ὁ Ἄντιεφ, ἡ ὑπηρέτρια ποὺ τοῦ ἄνοιξε, ἦταν κατάχλωμη κ' ἔτρεμε τόσο, ὥστε δὲν μποροῦσε νὰ μιλήσῃ. Ἡ γυναίκα του, μιὰ ἡλικιωμένη καὶ παχειὰ γυναῖκα, καθόταν, ἀναμαλλιασμένη, σ' ἕνα ντιβάνι στὴ σάλα καὶ περιέφερε περίτρομη ἐδῶ κ' ἐκεῖ τὰ βλέμματά της. Κοντά της βρισκόταν, μ' ἕνα ποτῆρι νερὸ στὸ χέρι, χλομὸς κι' αὐτὸς καὶ πολὺ ταραγμένος, ὁ μεγάλος του γιιός, ὁ Βασίλης, μὲ τὴ μαθητική του στολή.

— Τί εἶνε; ρώτησε ὁ Ἄντιεφ, κιττάζοντας γύρω του ξαφνιασμένος.

— Ἦρθε ὁ ἀνακριτὴς μαζὺ μὲ τὸν ἀστυνόμο, τοῦ ἀπάντησε ὁ γιιός του, κ' ἔκαναν ἔρευνα.

Καὶ πράγματι, ὅλα τὰ ἔπιπλα, τὰ ντουλάπια, τὰ τραπέζια, τὰ κομμά, ἦσαν ἄνω-κάτω. Γιὰ μιὰ στιγμὴ ὁ Ἄντιεφ ἔμεινε ἀκίνητος, σὰν νὰ τὸν εἶχε πιάσει καταληψία, χωρὶς νὰ καταλαβαίνῃ τίποτε. Ἔπειτα ὅλα τὰ μέλη του ἄρχισαν νὰ τρέμοιν καὶ ἔγιναν μονομιᾶς βαρειά. Τὸ ἀριστερὸ προτάντων πόδι του τοῦ φαινόταν σὰν νὰ εἶχε παραλύσει. Κ' ἐπειδὴ δὲ μποροῦσε νὰ σταματήσῃ τὸ τρεμούλιασμα αὐτό, ἔπεσε μὲ τὰ μοῦτρα στὸ ντιβάνι. Τὰ σπλάχνα του εἶχαν φύγει ἀτὸ τὴ θέσι του καὶ τὸ ἀριστερό του πόδι ἀνεβοκατέβαινε ὁλοένα. Ὡστόσο ἀνασκόπησε ὅλο του τὸ παρελθόν, χωρὶς νὰ βρῇ ὅτι εἶχε κάνει ποτέ του καμμιὰ ἀξιόποινη πράξι.

— Ὄλ' αὐτὰ εἶν' ἀστεῖα! εἶπε καὶ σηκώθηκε ἀπ' τὸ ντιβάνι. Χωρὶς ἄλλο θὰ μὲ συκοφάντησαν... Θὰ πάω αὔριο νὰ παραπονεθῶ....

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωί, ὁ Ἄντιεφ, ὕστερ' ἀπὸ μιὰ νύχτα ἀϋπνίας, πῆγε, ὅπως πάντα, στὴ μαγαζί του. Οἱ πελάται του τὸν ἐπληροφόρησαν ὅτι τὴ νύχτα ὁ ἀνακριτὴς εἶχε διατάξει τὴ σύλληψι τοῦ ὑποδιευθυντοῦ καὶ τοῦ ἐπιτρόπου τῆς Τραπέζης. Ἡ εἴδησις αὐτὴ ὅμως δὲν τὸν ἀνησύχησε καθόλου, γιατὶ ἦταν βέβαιος πὼς τὸν εἶχαν συκοφαντήσει κι' ὅτι ἐντὸς τῆς ἡμέρας θὰ τοῦ ζητοῦσαν καὶ συγγνώμην γιὰ τὴν ἔρευνα ποὺ εἶχαν κάνει στὸ σπίτι του.

Σὲ λίγο ἤρθαν στὸ μαγαζί του καὶ μερικοὶ φίλοι του καὶ ὁ Ἄντιεφ ἄρχισε νὰ πίνῃ μαζύ τους, νὰ τσιμπάῃ χαβιάρι καὶ νὰ φιλοσοφῇ. Ἔτσι σιγὰ-σιγὰ ξέχασε τὴν ἔρευνα. Δυὸ μόνο πράγματα τὸν ἀπασχολοῦσαν τώρα. Τὸ ἀριστερό του πόδι, ποὺ τὸ ἔννοιωθε πολὺ ἀδύνατο, καὶ τὸ στομάχι του, ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ χωνέψῃ.

Μὰ τὸ βράδυ τῆς ἴδιας ἡμέρας ἡ Μοῖρα τοῦ κατάφερε ἕν' ἄλλο βαρὺ χτύπημα: Σὲ μιὰ ἔκτακτη συνεδρίασι τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου τῆς πόλεως, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τῆς Τραπέζης, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Ἄντιεφ, διεγράφησαν ἀτ' αὐτό, ὡς ἐνεχόμενοι στὶς καταχρήσεις κ' εὑρισκομενοι ὑπὸ καταδίωξιν. Τὴν ἄλλη πάλι μέρα τὸ πρωὶ ἔλαβε ἕνα ἔγγραφο ἀπὸ τὴν ἐκκλησία, τῆς ὁποίας ἦταν ἐπίτροπος, διὰ τοῦ ὁποίου τοῦ ζητοῦσαν νὰ παρατηθῇ ἀμέσως ἀπὸ τὸ ἀξίωμά του αὐτό.

Ἔτσι τὰ χτυπήματα τῆς μοίρας ἐρχόντουσαν τὸ ἕνα πίσω ἀπὸ τὸ ἄλλο, τόσο ποὺ ὁ Ἄντιεφ ἔχασε τὸ λογαριασμό τους. Μέρες ἀλλόκοτες, καινούργιες, πολὺ διαφορετικὲς ἀπὸ τὴν περασμένη του ζωή, εἶχαν φτάσει. Ἡ κάθε μιὰ τοῦ ἔφερνε κι' ἀπὸ μὰ καινούργια ἔκπληξι, κι' ἀπὸ ἕνα καινούργιο χτύπημα. Ἔτσι, ἕνα πρωί, ὁ ἀνακριτὴς τὸν ἐκάλεσε νὰ τὸν ἀνακρίνῃ. Ὁ Ἄντιεφ γύρισε ἀπὸ τὸ ἀνακριτικὸ γραφεῖο κατακόκκινος, ντροπιασμένος..

— Μοῦβαλε τὸ μαχαῖρι στὸ λαιμό, ἔλεγε, γιὰ νὰ τοῦ πῶ γιατὶ ὑπέγραφα τὰ τσέκ... Τί νὰ τοῦ πῶ ὅμως, ἀφοῦ τὰ ὑπέγραφα;... Μήπως τὸ ἔκανα σκοπίμως; Μοῦ τὰ ἔφερναν στὸ μαγαζί μου καὶ τὰ ὑπέγραφα... Οὔτε μποροῦσα νὰ διαβάσω τί ἦταν τυπωμένο σ' αὐτά...

Τὴν ἄλλη μέρα πάλι ἦρθαν οἱ δικαστικοὶ κλητῆρες καὶ σφράγισαν τὸ μαγαζὶ καὶ κατάσχεσαν τὰ ἔπιπλα τοῦ Ἄντιεφ, ὁ ὁποῖος, μὴ νοιώθοντας τὸν ἑαυτό του ἔνοχο σὲ τίποτε, καὶ νομίζοντας πὼς ὅλ' αὐτὰ ἦσαν μιὰ μηχανορραφία, ἔτρεχε ἀπὸ γραφεῖο σὲ γραφεῖο γιὰ νὰ κάνῃ τὰ παράπονά του. Μὰ ὁ ἀνακριτὴς καὶ ὁ εἰσαγγελεὺς τοῦ ἀπαντοῦσαν στερεότυπα:

— Νὰ ἠρθῆτε ἐδῶ ἅμα σᾶς καλέσουμε... Τώρα δὲν ἀδειάζουμε!...

Ἄλλοι πάλι τοῦ ἔλεγαν:

— Αὐτὸ δὲν εἶνε δουλειὰ δική μας...

Ἐντωμεταξὺ τὸ ἀριστερό του πόδι ἀτονοῦσε κάθε μέρα καὶ πιὸ πολὺ καὶ τὸ στομάχι του χώνευε μὲ μεγάλη δυσκολία. Κ' ἐπειδὴ τὸ μαγαζί του ἔμενε σφραγισμένο καὶ κλειστό, ἡ ἀνέχεια δὲν ἄργησε νὰ 'ρθῇ. Τότε ὁ Ἄντιεφ ἀποφάσισε νὰ πάῃ στὴν ἐξοχή, κοντὰ στὸν ἀδελφό του, καὶ νὰ κάνῃ ἐμπόριο σταριῶν. Μὰ ἡ ἀρχὲς δὲν τὸν ἄφησαν νὰ φύγῃ. Γι' αὐτὸ ἔστειλε μόνο τὴν οἰκογένειά του κ' ἔμεινε μόνος.

Ἔτσι τώρα, χωρὶς δουλειὰ καὶ χωρὶς λεπτά, ὁ πρώην ἐπίτροπος περνοῦσε τὶς ἡμέρες του στὰ μαγαζιὰ τῶν φίλων του, πίνοντας, τρώγοντας καὶ ἀκούγοντας τὶς συμβουλές τους. Τὸ πρωὶ καὶ τὸ βράδυ, γιὰ νὰ σκοτώνῃ τὸν καιρό του, πήγαινε στὴν ἐκκλησία. Ἐκεῖ, ἐπὶ ὧρες ὁλόκληρες, κύτταζε τὶς εἰκόνες, χωρὶς νὰ προσεύχεται. Ἡ συνείδησί του ἦταν καθαρὴ καὶ ἀπέδιδε τὰ βάσανά του σὲ κάποια πλάνη ἢ παρεξήγησι. Κατὰ τὴ γνώμη του, ὅλα προήρχοντο ἀπὸ τὸ ὅτι ὁ ἀνακριτὴς καὶ οἱ ἄλλοι δικασταὶ ἦσαν νέοι καὶ ἄπειροι. Τοῦ φαινόταν πὼς ἂν ἕνας γέρος δικαστὴς κουβέντιαζε μαζύ του, ὅλα θὰ ταχτοποιόντουσαν...

Ὅταν, ὕστερ' ἀπὸ μῆνες ὁλόκληρους, ζύγωσε ἡ μέρα τῆς δίκης, ὁ Ἄντιεφ δανείστηκε πενῆντα ρούβλια καὶ ξεκίνησε γιὰ τὴν πόλι, ὅπου βρισκόταν τὸ δικαστήριο.

Ἡ δίκη βάσταξε μιάμισυ ἑβδομάδα. Σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα ὁ Ἄντιεφ ἔμενε καθισμένος, ἀνάμεσα στοὺς ἄλλους συντρόφους τῆς ἀτυχίας του, μὲ ὅλη τὴν ἀξιοπρέπεια καὶ τὴ σοβαρότητα ἑνὸς τιμίου ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος κατηγορεῖται ἀδίκως καὶ ὁ ὁποῖος δὲν καταλαβαίνει ἀπολύτως τίποτε ἀπὸ ὅσα τοῦ λένε. Τοῦ φαινόταν πὼς οἱ δικασταὶ δὲν ἐδίκαζαν ὅπως ἔπρεπε, γιατὶ δὲν ἔδιναν καμμιὰ σημασία σ' αὐτὸν καὶ μόνο κάθε τρεῖς μέρες τοῦ ἀπηύθυναν μιὰ ἐρώτησι. Κι' ἡ ἐρωτήσεις ὅμως αὐτὲς ἦσαν τέτοιες, ὥστε ὁ Ἄντιεφ μὲ τὶς ἀπαντήσεις του προκαλοῦσε τὰ γέλια τοῦ ἀκροατηρίου. Ὅταν τὸν ἐκάλεσαν

Ἦρθε ὁ ἀνακριτὴς μαζὺ μὲ τὸν ἀστυνόμο κ' ἔκαναν ἔρευνα...

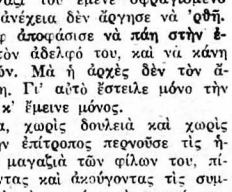

ν' ἀπολογηθῆ, δὲν εἶπε ὅσα τὸν εἶχε συμβουλεύσει ὁ δικηγόρος του, μὰ ἐντελῶς διαφορετικὰ πράγματα, ποὺ προκάλεσαν πάλι τὰ γέλια τοῦ κοινοῦ...

Ἀπὸ βραδὺς εἶχε φάει ἕνα ψάρι, τὸ ὁποῖο ἔννοιωθε τώρα ν' ἀνεβοκατεβαίνη στὸ στομάχι του. Ὅταν μάλιστα ὁ πρόεδρος ἄρχισε νὰ διαβάζη τὴν ἀπόφασι, ὅλα τὰ σπλάχνα του εἶχαν φύγει ἀπὸ τὴ θέσι τους. Ἕνας κρύος ἱδρῶτας τὸν ἔλουσε ἀπὸ πάνω ὥς κάτω, ἐνῶ τὸ ἀριστερό του πόδι εἶχε γίνει κατάξερο. Δὲν ἄκουγε πειά, δὲν ἄκουγε τίποτε!... Καὶ ἦταν ἀναγκασμένος νὰ στέκεται ὄρθιος.... Ὅταν, τέλος, ἐπέτρεψαν σ' αὐτὸν καὶ τοὺς συντρόφους του νὰ καθήσουν, ὁ εἰσαγγελεὺς σηκώθηκε καὶ εἶπε κάτι ἀκατανόητο γι' αὐτόν... Καὶ ἀμέσως παρουσιάστηκαν, σὰν νὰ εἶχαν βγῆ ἀπὸ τὴ γῆ, οἱ χωροφύλακες καί, μὲ τὰ σπαθιὰ γυμνά, περικύκλωσαν ὅλους τοὺς κατηγορουμένους. Διάταξαν τότε τὸν Ἄντιεφ νὰ σηκωθῆ καὶ νὰ τοὺς ἀκολουθήση.

Τότε μόνο ὁ Ἄντιεφ κατάλαβε ὅτι τὸν εἶχαν κηρύξει ἔνοχο καὶ ὅτι τὸν συνελάμβαναν. Μὰ δὲν ἐτρόμαξε, οὔτε ξαφνιάστηκε. Ἡ κατάστασις τοῦ στομαχιοῦ του ἦταν τέτοια, ὥστε δὲν μποροῦσε νὰ νοιαστῆ γιὰ τίποτε ἄλλο...

—Δὲν θὰ μᾶς ἀφήσουν λοιπὸν νὰ ξαναγυρίσουμε στὸ ξενοδοχεῖο; ρώτησε ἕνα ἀπὸ τοὺς συντρόφους του. Κ' ἐγὼ ἔχω ἀφήσει ἐκεῖ τρία ρούβλια καὶ δυὸ ρέγγες.

Πέρασε τὴ νύχτα του στὴ φυλακὴ τῆς ἀστυνομίας, χωρὶς νὰ κοιμηθῆ καθόλου.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωΐ, ὅταν ὁ οὐρανὸς ἄρχισε νὰ θαμποφέγγη, τὸν διέταξαν νὰ σηκωθῆ. Διὸ στρατιῶτες, ἐφ' ὅπλου λόγχη, τὸν ὡδήγησαν στὴ μεγάλη φυλακὴ τῆς πόλεως. Στὸ δρόμο δὲν τὸν ἄφηναν νὰ βαδίση στὸ πεζοδρόμο, μὰ τὸν περνοῦσαν ἀπὸ τὴ μέση τοῦ δρόμου, ὅπου τὰ βρώμικα χιόνια ἔλιωναν. Στὸ στομάχι του ἐξακολουθοῦσε ν' ἀνεβοκατεβαίνη τὸ ψάρι ποὺ εἶχε φάει καὶ τὸ ἀριστερό του πόδι δὲν τὸ ἔννοιωθε καθόλου.

Στὴ φυλακὴ ἔμαθε πὼς τὸν εἶχαν καταδικάσει σ' ἐξορία, στὴ Σιβηρία. Μὰ κι' αὐτὸ οὔτε τὸν ξάφνιασε, οὔτε τὸν τρόμαξε... Τοῦ φαινόταν πὼς ἡ δίκη δὲν εἶχε τελειώσει, πὼς τὰ πράγματα θὰ τραβοῦσαν ἀκόμα κι' ὅτι δὲν εἶχε ὀγῆ ἀκόμα ἡ ἀληθινὴ «ἀπόφασις». Καὶ ἄρχισε νὰ περιμένη στὴ φυλακή του, κάθε μέρα, αὐτὴ τὴν «ἀπόφασι».

Πέρασε ἕξη μῆνες στὴ φυλακὴ κι' ἦρθε ὁ καιρὸς νὰ τὸν στείλουν στὴ Σιβηρία. Τότε ἡ γυναῖκα του κι' ὁ γυιός του ὁ Βασίλης πῆγαν γιὰ πρώτη φορὰ νὰ τὸν δοῦν καὶ νὰ τὸν ἀποχαιρετήσουν. Καὶ τότε μόνο, βλέποντας τὴν ἄλλοτε μεγαλοπρεπὴ καὶ σωματώδη γυναῖκα του, γερά, ἀδύνατη κ' ἐλεεινὰ ντυμένη—τόσο ποὺ δυσκολεύτηκε νὰ τὴν ἀναγνωρίση—καὶ τὸ γιό του νὰ φοράη, ἀντὶ τῆς μαθητικῆς του στολῆς, μιὰ μπλοῦζα πρόστυχη, παλιὰ καὶ τριμμένη, κατάλαβε ὅτι ἡ τύχη του εἶχε κανονιστεῖ ὁριστικὰ καὶ ὅτι, καὶ καινούργια ἀπόφασις νὰ ἔβγαινε, αὐτὸς δὲν θὰ ξαναγύριζε ποτὲ πειὰ στὸ παρελθόν του... Καὶ, γιὰ πρώτη φορά, ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς δίκης καὶ τῆς φυλακίσεώς του, ὁ Ἄντιεφ, ἀφήνοντας τὸ θυμωμένο του ὕφος, ἄρχισε νὰ κλαίη πικρά...

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΤΣΕΧΩΦ

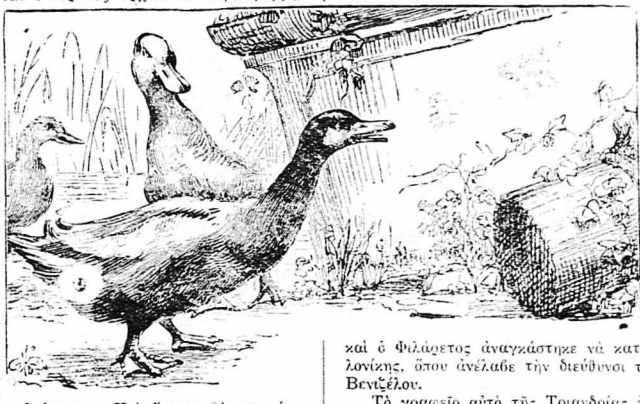

ΜΙΚΡΑ-ΜΙΚΡΑ

ΤΟ ΑΙΜΑ ΤΟΥ ΣΚΟΤΩΜΕΝΟΥ

Κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1913, στὴν ἴδια μεραρχία, ἀλλὰ σὲ διάφορα τάγματα, ὑπηρετοῦσαν ὡς εὔζωνοι δυὸ ἀδελφοί, Στιωπάτιον ὀνομαζόμενοι καὶ καταγόμενοι ἀπὸ τὰς Θῆβας. Ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς ἐφονεύθη κατὰ τὴ μάχη τῆς Δοϊράνης ἀπάνω σ' ἕνα ὕψωμα. Ὁ ἀδελφός του ὅμως δὲν εἶχε μάθει ἀκόμη τὸ θάνατό του καὶ τὸ βράδυ κάθισε νὰ φάγη μὲ κάποιο συμπατριώτη του ἕνα ἀρνί, ποὺ τὸ βρῆκαν στὸ δάσος καὶ τὸψησαν. Ὅλη ἡ ὄρεξις ὅμως ποὺ εἶχε τοῦ κόπηκε ἄξαφνα μὲ μιᾶς καὶ μὲ δυσκολία ἔβαλε στὸ στόμα του λίγες μπουκιές.

—Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω τί μοῦ συμβαίνει, ἔλεγε. Πρώτη φορὰ βρίσκω τόσο ἄνοστο τὸ κρέας.

Τὸ πρωΐ, ὅταν ἔμαθε τὸ θάνατο τοῦ ἀδελφοῦ του, ἔλεγε μὲ κλάμματα στὸ συμπατριώτη του:

—Τὸ εἶδες, φίλε μου; Ἦταν τὸ αἷμα τοῦ σκοτωμένου, ποὺ ἔκανε τὸ κρέας τόσο ἄνοστο χτές!...

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΙ ΑΣΤΕΙΑ

Πῶς πεθαίνουν οἱ Κολοκοτρωναῖοι

Στὰ στενὰ τῆς Κρέσνας, κατὰ τὸν Ἑλληνοβουλγαρικὸ πόλεμο, τραυματίσθηκε ὁ ἡρωϊκὸς ταγματάρχης Γεώργιος Κολοκοτρώνης.

Ἕνας συνταγματάρχης ἔτρεξε τότε κοντά του καὶ τοῦ εἶπε:

—Κύριε ταγματάρχα, νὰ ἀποχωρήσετε ἀπ' τὴ μάχη!

—Ἕνας ταγματάρχης ἀποχωρεῖ ἀπὸ τὴ μάχη, κύριε συνταγματάρχα, τοῦ ἀπάντησε ὁ Κολοκοτρώνης, ἕνας Κολοκοτρώνης ὅμως δὲν ἀποχωρεῖ ἐνόσῳ εἶνε ζωντανός!

Καὶ ἐξακολούθησε νὰ πολεμᾶ πληγωμένος, ἐπὶ πέντε-ἕξη ὧρες ἀκόμα, ἕως ὅτου μὰ δεύτερη σφαῖρα τὸν ἔφισε νεκρό!...

Ὁ πολιτικὸς ἀνὴρ καὶ τὸ... κενὸν

Ὁ μακαρίτης Θ. Δηλιγιάννης ἔλεγε κάποτε σὲ μερικοὺς φίλους του, οἱ ὁποῖοι τὸν ἐμπόδιζαν νὰ μιλήση ἀπὸ τοῦ περιφήμου «ἐξώστου» του, σὲ μιὰ μακροδιαδήλωσι, ἐπειδὴ οἱ ἀκροαταὶ ἦσαν ἐλάχιστοι.

—Ὁ πολιτικὸς ἀνὴρ, κύριοι, ὅταν δὲν ἔχει ἀκροατήριο, πρέπει νὰ ἀγορεύη πρὸς τὸ κενόν!...

—Κοινόν. Τὸ κοινὸν εἴπατε κύριε Πρόεδρε; ρώτησε ὁ κ. Πετρίδης, πρώην ὑπουργός.

—Ὄχι, τὸ κενὸν εἶπα, διότι κάποτε θὰ εὑρεθοῦν ἄνθρωποι ποὺ θὰ πλησιάσουν νὰ τὸν ἀκούσουν, ὅταν ὁ πολιτικὸς ἀνὴρ εἶνε ὁμιλῶν!

Τὸ ἱστορικὸ τηλεγράφημα τοῦ Φιλαρέτου

Ὅταν στὰ 1916 ἡ ἐπίσημος Ἑλλὰς ἐκυμαίνετο μεταξὺ ἐξόδου στὸν πόλεμο καὶ εὐμενοῦς οὐδετερότητος, ὁ μακαρίτης Φιλάρετος, ὁ ὁποῖος ἦταν ὑπὲρ τῆς ἐξόδου τῆς Ἑλλάδος, ἐτηλεγράφησε στὸν Βασιλέα Κωνσταντῖνο, ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ, τὸ περίφημο ἐκεῖνο:

«Βασιλεῦ, ξιφούλκησον ἢ παραιτήσου!»

Αὐτὸ ὅμως παρεξηγήθηκε ἀπὸ τὴν τότε Κυβέρνησι καὶ ὁ Φιλάρετος ἀναγκάστηκε νὰ καταφύγη στὸ κίνημα τῆς Θεσσαλονίκης, ὅπου ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσι τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου τοῦ κ. Βενιζέλου.

Τὸ γραφεῖο αὐτὸ τῆς Τριανδρίας ἦταν τότε στὸ ὑπόγειο τοῦ Κυβερνείου τῆς Θεσσαλονίκης. Ἡ ὑγρασία συνεπῶς ἦταν ἐκεῖ μέσα ἀρκετὴ καὶ στὸ τέλος ὁ Φιλάρετος ἔπαθε ρευματισμούς.

Μιὰ μέρα παρουσιάστηκε στὸν Βενιζέλο.

—Κύριε Πρόεδρε, τοῦ εἶπε, ἦρθα ἐδῶ γιὰ ν' ἀποθάνω γιὰ λόγους δημοκρατικοὺς καὶ οὐχί.... ρευματικούς!...

Καὶ ἀπεχώρησε, παραιτηθεὶς τοῦ ὑπουργήματος.

Ἀστεῖα τῶν πολεμιστῶν

Στὸν Βουλγαρικὸ πόλεμο ἕνας εὔζωνος ἐπείραζε ἕναν ἄλλον συνάδελφό του, γεμᾶτον ἐπιδέσμους.

—Πολλὰ κεντρώματα ἔχεις, βρὲ συνάδελφε.

—Χαρὰ σὲ μένα, ἂν πάσουνε, δὲν λές.

—Καὶ σὰν τί λὲς πὼς θὰ φυτρώσουν;

—Χμ... Ξέρω κ' ἐγώ... Τὰ κεντράδια ἀπὸ μάνλιχερ κι' ἀπὸ πολυβόλα εἶνε... Λὲς νὰ φυτρώσουν... ξιφολόγχες;...

***

Ἕνας ἄλλος πάλιν εὔζωνος εἶχε τραυματισθῆ στὸν Τουρκικὸ πόλεμο καὶ ἡ πληγὴ τοῦ εἶχε ἀφήσει μιὰ οὐλὴ στὸ πρόσωπο.

Τραυματίστηκε ὕστερα καὶ στὸν Βουλγαρικὸ καὶ τὸ νέο τραῦμα τοῦ ἄφησε μιὰ δεύτερη οὐλή, κοντὰ στὴν πρώτη.

—Ποιὰ εἶνε καλύτερη ἀπὸ τὶς δυό; τὸν ρώτησε ἡ νοσοκόμος του μιὰ μέρα.

—Ἡ πρώτη θέλει βούλωμα μ' ἀσῆμι κι' ἡ δεύτερη μὲ μάλαμα, ἀπάντησε ὁ ἡρωϊκὸς εὔζωνος.

Ο ΠΑΛΑΙΟΣ

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Ἡ γυναῖκες ποὺ δὲν ἔχουν φίλες, ἔχουν ἀντιζήλους.

Ὅταν μᾶς ἐπισκέπεται ἡ φιλοδοξία, μᾶς ἀποχωρεῖ ἡ φρόνησις.

Ἂν ἀνοίξης τὴν πόρτα στὴν ἀλήθεια καὶ στὸ ψέμμα, πρῶτο θὰ μπῆ τὸ ψέμμα.

Ὅποιος ἐμπιστεύεται σὲ φλύαρο καὶ δανείζει σὲ ἄσωτο, βρίσκει παντοῦ τὰ μυστικά του καὶ ποιθενὰ τὰ λεπτά του. .....

Εὐτυχεῖ ὅστις ἐπιδιώκει τὴν εὐτυχία τῶν ἄλλων.